

Bilaga O2

Internkontrollplan 2015

Internkontrollplan - 2015

Väsentliga processer	Risk	Sannolikhet	Väsentlighet	Kontrollmoment	Ansvarig	Frekvens
Arbetsmiljö - hot och våld (Södermalms stadsdelsnämnd)	Bristande rutiner för att säkerställa en säker arbetsmiljö vid ensamarbete, vid hembesök et.c. Rutiner ej kända eller efterlevs inte. Konsekvensen kan bli att medarbetare utsätts för hot och våld eller att inga förebyggande åtgärder vidtas..	3 - Möjlig	4 - Allvarlig	Arbetsmiljö - hot och våld <i>Kontrollera att alla enheter följer förvaltningens policy för hot och våld</i>	Ylva Navér	VB/ÅR
Avvikelser (Södermalms stadsdelsnämnd)	Risk att avvikelshanteringen inte efterlevs enligt SOSFS 2011:9 Ledningssystem för sytemtiskt kvalitetsarbete (ta emot och utreda klagomål och synpunkter, rapporteringsskyldighet HSL, SoL och LSS, sammanställning och analys). Konsekvenserna kan bli att bristerna inte åtgärdas eller att bristerna inte analyseras eller tas tillvara i det interna kvalitetsarbetet.	4 - Sannolikt	4 - Allvarlig	Avvikelser <i>Uppföljning av att klagomål och synpunkter samt rapporter om missförhållanden används för att säkra kvaliteten i verksamheten och att processerna och rutinerna förbättras i den omfattning som behövs. Fortsättning från 2014.</i>	Lisa Kinnari, Patric Rylander	VB/ÅR

Väsentliga processer	Risk	Sannolikhet	Väsentlighet	Kontrollmoment	Ansvarig	Frekvens
Dokumentation vid handläggning av ärenden samt vid genomförande och uppföljning av insatser (Södermalms stadsdelsnämnd)	Bristar i dokumentation och beslutsunderlag samt bristande hantering av sekretessuppgifter skapar risker för brukare. Bristande samband för förståelsen mellan planering, dokumentation och egenkontroll (kvalitetsledningssystem).	4 - Sannolikt	4 - Allvarlig	Dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS <i>Uppföljning av att lokala processer och rutiner finns beskrivna som svarar upp mot SOSFS 2014:5 2 - 5 kap (beställare) och SOSFS 2014:5 2 - 4 kap och 6 kap (utförare). Av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete framgår det att den som bedriver verksamhet ska ansvara för att det ledningssystem som ska finnas innehåller de processer och rutiner som behövs för att säkerställa att verksamheten</i>	Lisa Kinnari, Patric Rylander	VB/ÅR

Väsentliga processer	Risk	Sannolikhet	Väsentlighet	Kontrollmoment	Ansvarig	Frekvens
				<i>uppfyller de krav som ställs i föreskriften "Dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS", SOSFS 2014-5. Fortsättning från 2014.</i>		

Risk & Väsentlighet Indikatorer - 2015

Verksamhetsområde	Indikator	KF:s årsmål	Årsmål	Risk	Finns rutinbeskr.	Genom- förs löp. kontroller	Sannolikhet	Väsentlighet	Aktivitet
Arbetsmarknads- åtgärder	Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar (Södermalms stadsdelsnämnd)	500 st	20 st	Förvaltningen praktikplatser motsvarar inte aspiranternas behov eller önskemål	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	3 - Kännbar	
	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi (Södermalms stadsdelsnämnd)	5100 st	400 st	Förvaltningen kan inte tillhandahålla tillräckligt många sommarjobb	Ja	Ja	1 - Osannolikt	3 - Kännbar	
Barn, kultur och fritid	Andel ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla kulturaktiviteter (Södermalms stadsdelsnämnd)	fastställs 2015		Verksamhetens utbud motsvarar inte målgruppens behov eller önskemål.	Ej aktuell	Ej aktuell	3 - Möjlig	3 - Kännbar	
	Andelen ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång meningsfulla idrotts- och fritidsaktiviteter (Södermalms stadsdelsnämnd)	fastställs 2015	70 %	Verksamhetens utbud och tillgänglighet motsvarar inte målgruppens önskemål. eller behov.			3 - Möjlig	3 - Kännbar	
Effektivitet	Administrationns andel av de totala kostnaderna (Södermalms stadsdelsnämnd)	minska	3,1 %	Att administrationens andel av de totala kostnaderna överstiger målet. Att den totala omsättningen blir mindre än beräknat.	Ej aktuell	Ja	2 - Mindre sannolikt	3 - Kännbar	

Verksamhetsområde	Indikator	KF:s årsmål	Årsmål	Risk	Finns rutinbeskr.	Genom- förs löp. kontroller	Sannolikhet	Väsentlighet	Aktivitet	
Ekonomi	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar (Södermalms stadsdelsnämnd)	100 %	100 %	Låg budgetföljsamhet efter resultatöverföring.	Ej aktuell	Ja	2 - Mindre sannolikt	5 - Mycket allvarlig		
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar (Södermalms stadsdelsnämnd)	100 %	100 %	Bemanningen hinner inte anpassas utifrån minskad efterfrågan.	Ja	Ja	3 - Möjlig	4 - Allvarlig		
				<i>Brister i uppföljningen eller förutse förändrade behov.</i>						
				Låg budgetföljsamhet före resultatöverföring.	Ej aktuell	Ja	2 - Mindre sannolikt	4 - Allvarlig		
	Övertalighet i samband med omstruktureringar	Ja	Ja	3 - Möjlig	4 - Allvarlig					
Nämndens prognossäkerhet T2 (Södermalms stadsdelsnämnd)	+/- 1 %	+/- 1 %	Extra-ordinära kostnader som inte följer den ekonomiska planeringen.	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	4 - Allvarlig			
				<i>T ex kostnader för större incidenter, brand eller annat som inte täcks av försäkringar.</i>						

Verksamhetsområde	Indikator	KF:s årsmål	Årsmål	Risk	Finns rutinbeskr.	Genom- förs löp. kontroller	Sannolikhet	Väsentlighet	Aktivitet
				Låg prognossäkerhet i samband med T2.	Ej aktuell	Ja	2 - Mindre sannolikt	4 - Allvarlig	
Ekonomiskt bistånd	Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd (Södermalms stadsdelsnämnd)	3,6 %	0,8 %	Fler barnfamiljer är i behov av ekonomiskt bistånd <i>Fler barnfamiljer behöver ekonomiskt bistånd.</i>	Nej	Ja	1 - Osannolikt	2 - Lindrig	
	Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen (Södermalms stadsdelsnämnd)	2,0 %	0,7 %	Fler personer är i behov av ekonomiskt bistånd <i>Södermalms befolkningsunderlag ökar. Därmed finns det en risk att fler är i behov av ekonomiskt bistånd.</i>	Ja	Ja	1 - Osannolikt	2 - Lindrig	
	Andel vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare (Södermalms stadsdelsnämnd)	1,2 %	0,5 %	Fler medborgare behöver ekonomiskt bistånd <i>Fler medborgare p.g.a. arbetslöshet, sjukdom eller socialmedicinska skäl är i behov av längre tids ekonomiskt bistånd.</i>	Ja	Ja	1 - Osannolikt	2 - Lindrig	
Förskoleverksamhet	Andel förskollärare av antal anställda (Södermalms stadsdelsnämnd)	39 %	41 %	Utvärderingen och utvecklingen av förskolans arbete påverkas.	Ej aktuell	Ja	3 - Möjlig	2 - Lindrig	

Verksamhetsområde	Indikator	KF:s årsmål	Årsmål	Risk	Finns rutinbeskr.	Genom- förs löp. kontroller	Sannolikhet	Väsentlighet	Aktivitet
				<i>Svårigheter att rekrytera förskollärare</i>					
	Andel förskollärare med kompetens inom genuspedagogik/normkritik (Södermalms stadsdelsnämnd)	fastställs 2015		Saknas kompetens inom genuspedagogik/normkritik hos medarbetare försvåras arbetet med att medvetet tillämpa genuspedagogik i praktiken inom förskolan. Att förskolepersonal med kompetens inom genuspedagogik/normkritik slutar.	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	3 - Kännbar	
	Andel förskolor med mindre än 25 procent förskollärare (Södermalms stadsdelsnämnd)	fastställs 2015	0 %	Att förskollärarna slutar.	Ej aktuell	Ja	2 - Mindre sannolikt	3 - Kännbar	
	Andel nöjda föräldrar (Södermalms stadsdelsnämnd)	85 %	85 %	Vårdnadshavare väljer annan förskola.	Ja	Ja	3 - Möjlig	3 - Kännbar	
	Antal barn per grupp (Södermalms stadsdelsnämnd)	16	16	Svårigheter med att arbeta utifrån intentionerna i förskolans läroplan.	Ej aktuell	Ja	2 - Mindre sannolikt	3 - Kännbar	
	Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare) (Södermalms	4,9	4,9	Det blir mindre tid att samspela med barnen.	Ej aktuell	Ja	2 - Mindre sannolikt	3 - Kännbar	

Verksamhetsområde	Indikator	KF:s årsmål	Årsmål	Risk	Finns rutinbeskr.	Genom- förs löp. kontroller	Sannolikhet	Väsentlighet	Aktivitet
	stadsdelsnämnd)								
	Personalens bedömning av "förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling" (Södermalms stadsdelsnämnd)	3,7	3,7	Förskolorna uppfyller inte läroplanens krav och intentioner.	Ja	Ja	3 - Möjlig	3 - Kännbar	
Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri	Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom IoF, BoU och Vuxna, 0-19 år) (Södermalms stadsdelsnämnd)	84 %	84 %	Insatserna motsvarar inte barn och ungas behov.	Ja	Ja	3 - Möjlig	3 - Kännbar	
	Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk (Södermalms stadsdelsnämnd)	fastställs 2015		Insatsen ger inte avsedd effekt för den enskilde			3 - Möjlig	3 - Kännbar	
	Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes (Södermalms stadsdelsnämnd)	80 %	80 %	Brister i personalens bemötande	Nej	Ja	3 - Möjlig	3 - Kännbar	
	Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i	25 %	25 %	Brukarna får inte tillräckligt stöd för att klara ett eget boende	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	3 - Kännbar	

Verksamhetsområde	Indikator	KF:s årsmål	Årsmål	Risk	Finns rutinbeskr.	Genom- förs löp. kontroller	Sannolikhet	Väsentlighet	Aktivitet
	nämnden (Södermalms stadsdelsnämnd)								
Miljö	Andel av stadens verksamheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling (Södermalms stadsdelsnämnd)	fastställs 2015	45 %	Att de enheter som hanterar livsmedel inte har rätt förutsättningar för att sortera ut matavfallet.	Ja	Ja	3 - Möjlig	3 - Kännbar	
	Andel ekologiska livsmedel i stadens egna verksamheter (Södermalms stadsdelsnämnd)	25 %	26 %	Att verksamheterna som handlar livsmedel inte i önskad omfattning handlar ekologiska livsmedel.	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	3 - Kännbar	
	Andel elbilar (Södermalms stadsdelsnämnd)	10 %	17 %	Andelen elbilar i förvaltningen understiger målet.	Ej aktuell		2 - Mindre sannolikt	3 - Kännbar	
	Andel miljöbilar i stadens bilflotta (Södermalms stadsdelsnämnd)	100 %	100 %	Beställd bil uppfyller inte stadens krav på miljöfordon på grund av bristande informatoin om uppdatering av gällande regler	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	3 - Kännbar	
	Elanvändning per kvadratmeter (Södermalms stadsdelsnämnd)	32 kWh	45 kwh/kvm	Att verksamheten inte i önskad omfattning minskar elförbrukningen genom olika aktiviteter som framgår i Södermalms	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	3 - Kännbar	

Verksamhetsområde	Indikator	KF:s årsmål	Årsmål	Risk	Finns rutinbeskr.	Genom- förs löp. kontroller	Sannolikhet	Väsentlighet	Aktivitet
				miljöhandlingsplan.					
Personalpolitik	Aktivt Medskapandeindex (Södermalms stadsdelsnämnd)	82	82	Brister i kommunikation om verksamhet mål och uppdrag samt otydligt vad som förväntas i arbetet	Ej aktuell		2 - Mindre sannolikt	3 - Kännbar	
	Andel medarbetare med ofrivillig deltid som erbjuds heltid (Södermalms stadsdelsnämnd)	100 %	100 %	Verksamhetens behov av heltidsanställningar motsvarar inte medarbetarnas önskemål	Ej aktuell	Ja	3 - Möjlig	3 - Kännbar	
	Andel medarbetare som inte upplever sig diskriminerade på sin arbetsplats (Södermalms stadsdelsnämnd)	fastställs 2015	100 %	Brister i kompetens och bemötande kan leda till att medarbetare och chefer upplever sig diskriminerade			3 - Möjlig	3 - Kännbar	
	Andel utrikes födda chefer i staden (Södermalms stadsdelsnämnd)	fastställs 2015		Brister i den kvalitetssäkrade rekryteringsprocessen	Ja		2 - Mindre sannolikt	3 - Kännbar	
	Ledarskapsindex (Södermalms stadsdelsnämnd)	78	78	Brister i ledarskapet vad gäller återkoppling på medarbetarnas arbetsinsatser, dialog om mål och resultatkrav och			2 - Mindre sannolikt	3 - Kännbar	

Verksamhetsområde	Indikator	KF:s årsmål	Årsmål	Risk	Finns rutinbeskr.	Genom- förs löp. kontroller	Sannolikhet	Väsentlighet	Aktivitet
				stöd för prioritering av arbetsuppgifter					
	Motivationsindex (Södermalms stadsdelsnämnd)	82	82	Brister i ledarskapet vad gäller återkoppling på medarbetarnas arbetsinsatser, dialog om mål och resultatkrav och stöd för prioritering av arbetsuppgifter			2 - Mindre sannolikt	3 - Kännbar	
	Sjukfrånvaro (Södermalms stadsdelsnämnd)	4,4 %	4,4 %	Brister i följsamhet av stadens rehabiliteringsprocess. Att förvaltningen inte fortsätter arbeta systematiskt med att sänka sjukfrånvaron.	Ja	Ja	5 - Mycket sannolikt	3 - Kännbar	
	Styrningsindex (Södermalms stadsdelsnämnd)	82	83	Brister i ledarskapet vad gäller återkoppling på medarbetarnas arbetsinsatser, dialog om mål och resultatkrav och stöd för prioritering av arbetsuppgifter			3 - Möjlig	2 - Lindrig	
Stadsmiljöverksamhet	Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor (Södermalms	74 %	80 %	Att de insatser som sker i trygghetsarbetet inte leder till att medborgarna känner	Ej aktuell	Ja	3 - Möjlig	3 - Kännbar	

Verksamhetsområde	Indikator	KF:s årsmål	Årsmål	Risk	Finns rutinbeskr.	Genom- förs löp. kontroller	Sannolikhet	Väsentlighet	Aktivitet
	stadsdelsnämnd)			trygghet i önskad utsträckning.					
	Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden (Södermalms stadsdelsnämnd)	62 %	62 %	Att genomförda skötselinsatser av park och grönområden inte uppfyller medborgarnas nöjdhet.	Ja	Ja	3 - Möjlig	3 - Kännbar	
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning) (Södermalms stadsdelsnämnd)	85%	85 %	Personalen brister i bemötandet			2 - Mindre sannolikt	4 - Allvarlig	
	Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning) (Södermalms stadsdelsnämnd)	68 %	68 %	Verksamheten informerar inte om brukarens möjligheter till delaktighet			3 - Möjlig	4 - Allvarlig	
	Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	89 %	89 %	Verksamheten skapar inte förutsättningar för att brukarna ska känna sig trygga.			3 - Möjlig	4 - Allvarlig	

Verksamhetsområde	Indikator	KF:s årsmål	Årsmål	Risk	Finns rutinbeskr.	Genom- förs löp. kontroller	Sannolikhet	Väsentlighet	Aktivitet
	(Södermalms stadsdelsnämnd)								
	Nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning) (Södermalms stadsdelsnämnd)	85 %	85 %	Dagliga verksamheter anpassar inte innehållet efter brukarnas behov och önskemål		Ja	3 - Möjlig	3 - Kännbar	
	Nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning) (Södermalms stadsdelsnämnd)	88 %	88 %	Korttidsboendet anpassar inte verksamheten efter brukares behov och önskemål.		Ja	3 - Möjlig	3 - Kännbar	
	Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning) (Södermalms stadsdelsnämnd)	83%	83 %	Verksamheten skapar inte förutsättningar för att brukarna ska känna sig nöjda med sitt boende.		Ja	3 - Möjlig	3 - Kännbar	
Säkerhet	Andel genomförda åtgärder inom ramen för RSA (Södermalms stadsdelsnämnd)	100 %	100 %	Att åtgärder inom ramen för RSA inte genomförs.	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	3 - Kännbar	
Äldreomsorg	Andel personer som får en daglig utevistelse - vård och omsorgsboende (Södermalms stadsdelsnämnd)	fastställs 2015		Verksamheten skapar inte förutsättningar för att den äldre ska få regelbundna utevistelser.			3 - Möjlig	3 - Kännbar	
	Andelen nöjda	95 %	95 %	Dagverksamheten			2 - Mindre	3 - Kännbar	

Verksamhetsområde	Indikator	KF:s årsmål	Årsmål	Risk	Finns rutinbeskr.	Genom- förs löp. kontroller	Sannolikhet	Väsentlighet	Aktivitet
	omsorgstagare - biståndsbedömd dagverksamhet (äldreomsorg) (Södermalms stadsdelsnämnd)			anpassar inte innehållet efter den äldres behov och önskemål.			sannolikt		
	Andelen nöjda omsorgstagare - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg) (Södermalms stadsdelsnämnd)	85 %	85 %	Hemtjänstinsatserna anpassas inte efter den äldres behov och önskemål.			3 - Möjlig	3 - Kännbar	
	Andelen nöjda omsorgstagare - vård- och omsorgsboende (äldreomsorg) (Södermalms stadsdelsnämnd)	85 %	85 %	Vård- och omsorgsboenden anpassar inte verksamhetens innehåll efter den äldres behov och önskemål.			3 - Möjlig	3 - Kännbar	
	Kontinuitet i omsorgen - hemtjänst i ordinärt boende (Södermalms stadsdelsnämnd)	fastställs 2015		Hemtjänsten anpassar inte personalbemanningen efter den äldres behov och önskemål.			4 - Sannolikt	3 - Kännbar	
	Måltiden är en trevlig stund på dagen - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg) (Södermalms stadsdelsnämnd)	77 %	77 %	Verksamhetens arbetssätt svarar inte upp mot de äldres förväntningar på en trevlig måltidsstund.			3 - Möjlig	3 - Kännbar	
	Omsorgstagarnas upplevelse av hur de kan	77 %	77 %	Verksamheten brister i att informera om den äldres			3 - Möjlig	3 - Kännbar	

Verksamhetsområde	Indikator	KF:s årsmål	Årsmål	Risk	Finns rutinbeskr.	Genom- förs löp. kontroller	Sannolikhet	Väsentlighet	Aktivitet
	påverka hur hjälpen utförs - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg) (Södermalms stadsdelsnämnd)			möjligheter till delaktighet					
	Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg) (Södermalms stadsdelsnämnd)	86 %	86 %	Verksamheten skapar inte förutsättningar för att brukarna ska känna sig trygga.			3 - Möjlig	4 - Allvarlig	
	Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - vård och omsorgsboende (äldreomsorg) (Södermalms stadsdelsnämnd)	90 %	90 %	Verksamheten skapar inte förutsättningar för att brukarna ska känna sig trygga.			2 - Mindre sannolikt	4 - Allvarlig	

Risk & Väsentlighet väsentliga processer - 2015

Verksamhet	Väsentliga processer	Risk	Finns rutinbeskr.	Genomförs löp. kontroller	Sannolikhet	Väsentlighet	Aktivitet
Ekonomi	Ekonomisystem	Brister i att säkerställa att leverantörerna inte anger känslig information i sina fakturaunderlag. Konsekvensen är att personnummer kopplat till personens vårdinsatser finns i Agresso.	Ja	Ja	3 - Möjlig	4 - Allvarlig	
	Fakturor	Felaktiga betalningar av leveransfakturor. Bristande efterlevnad av rutin.	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	4 - Allvarlig	
	Hantering av inköpskort	Brister i rutinen för hantering av inköpskort. Konsekvensen kan bli att Inköpskort hanteras felaktigt.	Ja	Ja	3 - Möjlig	3 - Kännbar	
	Korruption och oegentligheter	Policy för mutor, gåvår och representation tillämpas inte. Konsekvensen kan bli korruption och oegentligheter i verksamheten samt risk för stölder, förskingring.	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	4 - Allvarlig	

Verksamhet	Väsentliga processer	Risk	Finns rutinbeskr.	Genomförs löp. kontroller	Sannolikhet	Väsentlighet	Aktivitet
		<i>Policy för mutor, gåvor och representation tillämpas inte.</i>					
	Upphandlad verksamhet	Brister i efterlevnad av rutiner för ersättning till upphandlad verksamhet. Konsekvensen kan bli felaktig ersättning till enskild verksamhet för utför tjänster.	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	4 - Allvarlig	
	Upphandling	Bristande följsamhet av rutinen att använda upphandlat avtal. Konsekvensen kan bli att förvaltningen kan tilldömas skadestånd	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	3 - Kännbar	
	Verksamhetsövergång	Bristande rutiner vid övertagande av verksamhet till egen regi. Konsekvensen kan bli att t ex IT, telefoni, löneutbetalningar försenas.	Ja	Ja	3 - Möjlig	3 - Kännbar	
Förskola	Barnsäkerhet	Rutiner för barnsäkerhetsarbetet inom förskolan efterlevs	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	4 - Allvarlig	

Verksamhet	Väsentliga processer	Risk	Finns rutinbeskr.	Genomförs löp. kontroller	Sannolikhet	Väsentlighet	Aktivitet
		inte. Konsekvensen kan bli att barnen skadar sig.					
	Lekredskap på lekplatser	Bristande kontroll att lekplatserna inte uppfyller säkerhetskraven. Konsekvensen kan bli att barn skadar sig.	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	4 - Allvarlig	
	Livsmedelshantering	Bristfällig följsamhet av livsmedelsrutiner. Konsekvensen kan bli att barn och personal blir sjuka.	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	3 - Kännbar	
	Registerkontroll	Ruinter för registerkontroll inom förskolan efterlevs inte. Konsekvensen kan bli att personer som dömts till vissa brott anställs.	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	5 - Mycket allvarlig	
	Säkerhet på förskolegårdar	Skadligt material på förskolegård och i parklek plockas inte bort före barnens lek. Konsekvensen kan bli att barn skadar sig.	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	4 - Allvarlig	

Verksamhet	Väsentliga processer	Risk	Finns rutinbeskr.	Genomförs löp. kontroller	Sannolikhet	Väsentlighet	Aktivitet
Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri	Avvikelser	Risk att avvikelshandlingen inte efterlevs enligt SOSFS 2011:9 Ledningssystem för systemiskt kvalitetsarbete (ta emot och utreda klagomål och synpunkter, rapporteringsskyldighet HSL, SoL och LSS, sammanställning och analys). Konsekvenserna kan bli att bristerna inte åtgärdas eller att bristerna inte analyseras eller tas tillvara i det interna kvalitetsarbetet.	Ja	Ja	4 - Sannolikt	4 - Allvarlig	
	Dokumentation vid handläggning av ärenden samt vid genomförande och uppföljning av insatser	Brister i dokumentation och beslutsunderlag samt bristande hantering av sekretessuppgifter skapar risker för brukare. Bristande samband för förståelsen mellan planering, dokumentation och egenkontroll (kvalitetsledningssystem).	Ja	Ja	4 - Sannolikt	4 - Allvarlig	
	Samverkan intern och extern	Bristande samverkan mellan interna enheter och landstinget. Konsekvensen kan bli att brukare inte får rätt	Ja	Ja	3 - Möjlig	4 - Allvarlig	

Verksamhet	Väsentliga processer	Risk	Finns rutinbeskr.	Genomförs löp. kontroller	Sannolikhet	Väsentlighet	Aktivitet
		insatser/stöd.					
Personalpolitik	Arbetsmiljö - hot och våld	Bristande rutiner för att säkerställa en säker arbetsmiljö vid ensamarbete, vid hembesök et.c. Rutiner ej kända eller efterlevs inte. Konsekvensen kan bli att medarbetare utsätts för hot och våld eller att inga förebyggande åtgärder vidtas..	Ja	Ja	3 - Möjlig	4 - Allvarlig	
	Arbetsrättsliga lagar och kollektivavtal	Förvaltningens verksamheter följer inte jämställdhets, mångfalds- och diskrimineringslagar, arbetsrättsliga lagar och kollektivavtal. Konsekvensen kan bli att förvaltningen får ett skadestånd.	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	3 - Kännbar	
	Lönehantering	Brister i kontroll och administration av löner. Konsekvensen kan bli att medarbetare får felaktigt utbetald lön.	Ja	Ja	3 - Möjlig	3 - Kännbar	

Verksamhet	Väsentliga processer	Risk	Finns rutinbeskr.	Genomförs löp. kontroller	Sannolikhet	Väsentlighet	Aktivitet
	Personalplanering	Brister i förvaltningens personalplanering. Konsekvensen kan bli övertalighet av personal i samband med omstruktureringar	Ja	Ja	3 - Möjlig	3 - Kännbar	
	Verksamhetsövergång	Bristande rutiner vid övertagande av verksamhet till egen regi. Konsekvensen kan bli att t ex IT, telefoni, löneutbetalningar försenas.	Ja	Ja	3 - Möjlig	3 - Kännbar	
Stadsmiljö	Halkbekämpning	Bristande halkbekämpning. Konsekvensen kan bli personskada tredje man	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	4 - Allvarlig	
	Lekredskap på lekplatser	Bristande kontroll att lekplatserna inte uppfyller säkerhetskraven. Konsekvensen kan bli att barn skadar sig.	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	4 - Allvarlig	
	Plaskdammar	Bristfällig kontroll av vattenkvaliteten i plaskdammarna. Konsekvensen kan bli	Ja	Ja	3 - Möjlig	2 - Lindrig	

Verksamhet	Väsentliga processer	Risk	Finns rutinbeskr.	Genomförs löp. kontroller	Sannolikhet	Väsentlighet	Aktivitet
		plaskdammarna inte uppfyller kraven på god vattenkvalitet vilket i sin tur kan leda till att badande barn kan bli sjuka.					
	Trädvård	Bristande kontroll av träd i parker. Konsekvensen kan innebära att nedfallna träd skadar människor och/eller egendom.	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	4 - Allvarlig	
Säkerhet	Arbetsmiljö - hot och våld	Bristande rutiner för att säkerställa en säker arbetsmiljö vid ensamarbete, vid hembesök et.c. Rutiner ej kända eller efterlevs inte. Konsekvensen kan bli att medarbetare utsätts för hot och våld eller att inga förebyggande åtgärder vidtas..	Ja	Ja	3 - Möjlig	4 - Allvarlig	
	Barnsäkerhet	Rutiner för barnsäkerhetsarbetet inom förskolan efterlevs inte. Konsekvensen kan bli att barnen skadar sig.	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	4 - Allvarlig	

Verksamhet	Väsentliga processer	Risk	Finns rutinbeskr.	Genomförs löp. kontroller	Sannolikhet	Väsentlighet	Aktivitet
	Hantering av passerkort	Bristfällig hantering av passerkort och att kontroll av efterlevnad av rutin att passerkort återlämnas vid avslut inte genomförs. Konsekvensen kan bli att obehöriga tar sig in i lokalerna.	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	3 - Kännbar	
	Lekredskap på lekplatser	Bristande kontroll att lekplatserna inte uppfyller säkerhetskraven. Konsekvensen kan bli att barn skadar sig.	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	4 - Allvarlig	
	Livsmedelshantering	Bristfällig följsamhet av livsmedelsrutiner. Konsekvensen kan bli att de äldre och personal blir magsjuka.	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	4 - Allvarlig	
	Livsmedelshantering	Bristfällig följsamhet av livsmedelsrutiner. Konsekvensen kan bli att barn och personal blir sjuka.	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	3 - Kännbar	
	Medicintekniska produkter	Bristande följsamhet till rutiner för hantering av	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	4 - Allvarlig	

Verksamhet	Väsentliga processer	Risk	Finns rutinbeskr.	Genomförs löp. kontroller	Sannolikhet	Väsentlighet	Aktivitet
		medicintekniska produkter kan leda till felaktig hantering av de medicintekniska produkterna. Konsekvensen kan bli att den äldre skadar sig.					
	Nyckelhantering	Brister i följsamhet vad gäller nyckelrutiner. Konsekvensen kan bli t ex att nycklar inte finns tillgängliga i nyckelskåpet när de ska användas.	Ja	Ja	3 - Möjlig	4 - Allvarlig	
	Systematiskt brandskyddsarbete	Brister i det systematiska brandskyddsarbetet. Konsekvensen kan t ex bli att möbler ställs vid utgångar, att brandlarm inte kontrolleras.	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	5 - Mycket allvarlig	
	Säkerhet på förskolegårdar	Skadligt material på förskolegård och i parklek plockas inte bort före barnens lek. Konsekvensen kan bli att barn skadar sig.	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	4 - Allvarlig	
Äldreomsorg	Avvikelser	Risk att	Ja	Ja	4 - Sannolikt	4 - Allvarlig	

Verksamhet	Väsentliga processer	Risk	Finns rutinbeskr.	Genomförs löp. kontroller	Sannolikhet	Väsentlighet	Aktivitet
		avvikelsehanteringen inte efterlevs enligt SOSFS 2011:9 Ledningssystem för systemiskt kvalitetsarbete (ta emot och utreda klagomål och synpunkter, rapporteringsskyldighet HSL, SoL och LSS, sammanställning och analys). Konsekvenserna kan bli att bristerna inte åtgärdas eller att bristerna inte analyseras eller tas tillvara i det interna kvalitetsarbetet.					
	Dokumentation vid handläggning av ärenden samt vid genomförande och uppföljning av insatser	Brister i dokumentation och beslutsunderlag samt bristande hantering av sekretessuppgifter skapar risker för brukare. Bristande samband för förståelsen mellan planering, dokumentation och egenkontroll (kvalitetsledningssystem).	Ja	Ja	4 - Sannolikt	4 - Allvarlig	
	Hygien	Brister i följsamhet i de basala hygienrutinerna på grund av bristande kompetens. Konsekvensen kan bli att de äldre t ex drabbas av	Ja	Ja	3 - Möjlig	4 - Allvarlig	

Verksamhet	Väsentliga processer	Risk	Finns rutinbeskr.	Genomförs löp. kontroller	Sannolikhet	Väsentlighet	Aktivitet
		multiresistenta bakterier.					
	Livsmedelshantering	Bristfällig följsamhet av livsmedelsrutiner. Konsekvensen kan bli att de äldre och personal blir magsjuka.	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	4 - Allvarlig	
	Läkemedelshantering	Bristfällig följsamhet till läkemedelsrutinerna kan leda till bristande patientsäkerhet. Konsekvensen kan bli att brukare får fel läkemedel, vid fel tidpunkt, att givet läkemedel inte signeras, att inte få det över huvud taget .	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	4 - Allvarlig	
	Medicintekniska produkter	Bristande följsamhet till rutiner för hantering av medicintekniska produkter kan leda till felaktig hantering av de medicintekniska produkterna. Konsekvensen kan bli att den äldre skadar sig.	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	4 - Allvarlig	
	Nyckelhantering	Brister i följsamhet vad	Ja	Ja	3 - Möjlig	4 - Allvarlig	

Verksamhet	Väsentliga processer	Risk	Finns rutinbeskr.	Genomförs löp. kontroller	Sannolikhet	Väsentlighet	Aktivitet
		gäller nyckelrutiner. Konsekvensen kan bli t ex att nycklar inte finns tillgängliga i nyckelskåpet när de ska användas.					
	Trygghetslarm	Brister i egenkontroll och hur larm ska hanteras. Konsekvensen kan bli att hjälpen uteblir när den äldre larmar.	Ja	Ja	2 - Mindre sannolikt	4 - Allvarlig	
		Tekniska problem, bristande tillförlitlighet, brist på reservdelar, brister i servicen . Lång leveranstid av reservdelar, lång väntetid på installation. Konsekvensen kan bli att personer som larmar inte får någon hjälp.	Ja	Ja	4 - Sannolikt	4 - Allvarlig	
Ekonomiskt bistånd	Avvikelser	Risk att avvikelshanteringen inte efterlevs enligt SOSFS 2011:9 Ledningssystem för sytemtiskt kvalitetsarbete (ta emot och utreda klagomål och synpunkter, rapporteringsskyldighet	Ja	Ja	4 - Sannolikt	4 - Allvarlig	

Verksamhet	Väsentliga processer	Risk	Finns rutinbeskr.	Genomförs löp. kontroller	Sannolikhet	Väsentlighet	Aktivitet
		HSL, SoL och LSS, sammanställning och analys). Konsekvenserna kan bli att bristerna inte åtgärdas eller att bristerna inte analyseras eller tas tillvara i det interna kvalitetsarbetet.					
	Dokumentation vid handläggning av ärenden samt vid genomförande och uppföljning av insatser	Brister i dokumentation och beslutsunderlag samt bristande hantering av sekretessuppgifter skapar risker för brukare. Bristande samband för förståelsen mellan planering, dokumentation och egenkontroll (kvalitetsledningssystem).	Ja	Ja	4 - Sannolikt	4 - Allvarlig	
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	Avvikelser	Risk att avvikelshanteringen inte efterlevs enligt SOSFS 2011:9 Ledningssystem för sytemtiskt kvalitetsarbete (ta emot och utreda klagomål och synpunkter, rapporteringsskyldighet HSL, SoL och LSS, sammanställning och analys). Konsekvenserna kan bli att bristerna inte åtgärdas eller att	Ja	Ja	4 - Sannolikt	4 - Allvarlig	

Verksamhet	Väsentliga processer	Risk	Finns rutinbeskr.	Genomförs löp. kontroller	Sannolikhet	Väsentlighet	Aktivitet
		bristerna inte analyseras eller tas tillvara i det interna kvalitetsarbetet.					
	Dokumentation vid handläggning av ärenden samt vid genomförande och uppföljning av insatser	Brister i dokumentation och beslutsunderlag samt bristande hantering av sekretessuppgifter skapar risker för brukare. Bristande samband för förståelsen mellan planering, dokumentation och egenkontroll (kvalitetsledningssystem).	Ja	Ja	4 - Sannolikt	4 - Allvarlig	
	Samverkan intern och extern	Bristande samverkan mellan interna enheter och landstinget. Konsekvensen kan bli att brukare inte får rätt insatser/stöd.	Ja	Ja	3 - Möjlig	4 - Allvarlig	

System för intern kontroll

Inledning

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd, förvaltningsledning och medarbetare. För att få ett väl fungerande arbete med internkontrollen fordras ett tydligt och regelbundet informationsflöde mellan medarbetare och ledning.

Kommunikation är därför en viktig del i den interna kontrollen. Medarbetare behöver information om uppdrag, ansvar, förutsättningar och rutiner. Ledningen behöver information för att kunna styra, besluta, följa upp och omprioritera. Genom att ha bra och fungerande rutiner och kontroller kan fel och brister upptäckas i tidigt skede och förhindra allvarliga konsekvenser och oegentligheter i verksamheten.

Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten

- uppnår fastställda mål och uppdrag,
- bedrivs enligt gällande lagar och föreskrifter
- bedrivs i enlighet med kommunfullmäktiges antagna policys och riktlinjer
- använder resurserna på ett effektivt sätt
- har en tillförlitlig finansiell redovisning och en rättvisande rapportering

Lagar, regler och riktlinjer

Kommunallagen

I kommunallagen fördelas ansvaret för uppföljning och kontroll av kommunens verksamhet på nämnderna, kommunstyrelsen och revisorerna.

Nämnden

Nämnderna ska enligt kommunallagen (*6 kap 7*) se till att den interna kontrollen är tillräcklig, göra egna kontroller och se till att verksamheten bedrivs på ett tillfredsställande sätt. Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet lämnats över till någon annan (*3 kap 16 §*).

Kommunstyrelsen

Det är kommunfullmäktige som fastställer reglemente för intern kontroll (3 kap 8 §). Kommunstyrelsen har en särställning bland de kommunala nämnderna och ska ha en uppsikt över övriga nämnders verksamhet (6 kap 1§).

Revisorerna

Revisorerna har bland annat i uppgift att pröva om den kontroll som görs inom nämnden är tillräcklig (9 kap 9 §).

Stadens regler för ekonomisk förvaltning

I stadens regler för ekonomisk förvaltning, i kapitlet om intern kontroll, framgår att nämnderna var och en inom sitt område ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för nämndens verksamhet.

Stadsledningskontoret utfärdar *tillämpningsanvisningar* som fungerar som en vägledning för förvaltningarna i arbetet med att utveckla formerna för uppföljning av den interna kontrollen.

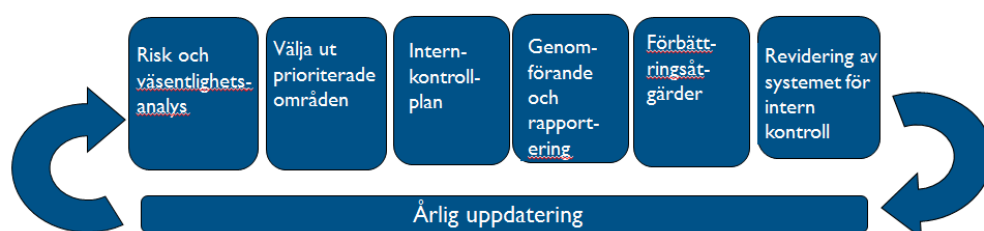
Förvaltningens rutiner för internkontroll

För att stödja enheterna i arbetet med internkontroll har förvaltningen tagit fram anvisningar.

Planering, genomförande och uppföljning

Nämndens process med att ta fram en plan för internkontroll och uppföljningen av denna utgörs årligen av återkommande aktiviteter där internkontrollarbetet planeras, genomförs och analyseras:

- Risk- och väsentlighetsanalys
- Välja ut prioriterade områden
- Sammanställning av internkontrollplan
- Genomförande och rapportering
- Förbättringsarbete och åtgärder
- Revidering av systemet för intern kontroll

Risk- och väsentlighetsanalys

I samband med verksamhetsplanen ska nämnden göra en riskanalys med utgångspunkt från kommunfullmäktiges indikatorer samt nämndens väsentliga processer. Syftet med riskanalysen är att föregripa riskerna innan de inträffar.

När riskerna, inklusive en beskrivning, har identifierats, ska dessa vägas enligt ett risk- och väsentlighetsperspektiv. Det sker genom en uppskattning av sannolikheten för att risken ska inträffa.

Därefter tas ställning till hur väsentlig konsekvensen av risken är.

Med risk menas med *sannolikheten för att fel ska uppstå*. Med väsentlighet menas *konsekvensen om ett fel uppstår*, det vill säga påverkan för intressenter och verksamhet.

Väsentlighet

5 - mycket allvarlig	5	10	15	20	25
4 - allvarlig	4	8	12	16	20
3 - kännbar	3	6	9	12	15
2 - lindrig	2	4	6	8	10
1 - försumbar	1	2	3	4	5
	1-osannolik	2 - mindre sannolik	3 - möjlig	4 - sannolik	5 - mycket sannolik

Sannolikhet

Sannolikhet för risken att fel ska uppstå

1. Osannolik	Risken är praktiskt taget obefintlig att fel ska uppstå
2. Mindre sannolik	Risken är mycket liten att fel ska uppstå
3. Möjlig	Det finns risk för att fel ska uppstå
4. Sannolik	Det är troligt att fel ska uppstå
5. Mycket sannolik	Det är mycket troligt att fel ska uppstå

Södermalms stadsdelsförvaltning

Medborgarplatsen 25, plan 7
 Box 4270, 102 66 Stockholm
 Telefon 08-508 12 008
 Växel 08-508 12 000
 stockholm.se

Konsekvenser vid fel – påverkan för intressenter och verksamheten

1. Försumbar	Obetydlig för de olika intressenterna och myndigheten.
2. Lindrig	Uppfattas som liten av såväl intressenter som myndighet
3. Kännbar	Uppfattas som besvärande för intressenter och myndighet
4. Allvarlig	Är stor och fel bör helt enkelt inte inträffa
5. Mycket allvarlig	Är så stor att fel helt enkelt inte får inträffa.

När risk- och väsentlighetsgrad har fastställts ska det till varje väsentlig process kopplas en riskkategori:

- *Omvärldsrisker*, till exempel befolkningsförändringar
- *Verksamhetsrisker*, vilket inkluderar även kvalitetsfrågor.
Kan definieras som risken att stadsdelsnämnden inte uppnår fastställda mål eller att verksamheten inte bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt
- *Finansiella risker*, risken att inte uppnå en budget i balans
- *Redovisningsrisker*, som bland annat kan innebära att underlag och antaganden är felaktiga eller räkenskaperna inte är tillförlitliga
- *Legala risker* i form av exempelvis ny lagstiftning, nya förordningar eller föreskrifter som påverkar stadsdelsnämndens verksamhet
- *IT-risker* mot bakgrund av att alltmer digitaliseras

För varje väsentlig process ska det också anges om det för processen finns dokumenterade rutinbeskrivningar samt om löpande kontroller görs av respektive rutin.

Internkontrollplan

Indikatorer eller väsentliga processer som bedöms som ”allvarliga”, det vill säga är på skala fyra eller överstiger för både sannolikhet och väsentlighet, ska aktiviteter anges för att minska risken. Är bedömningen att det fortfarande är en stor risk med dessa indikatorer och väsentliga processer ska de ingå i internkontrollplanen. Även indikatorer och väsentliga processer som inte bedöms som ”allvarliga” kan listas i internkontrollplanen.

Södermalms stadsdelsförvaltning

Medborgarplatsen 25, plan 7
Box 4270, 102 66 Stockholm
Telefon 08-508 12 008
Växel 08-508 12 000
stockholm.se

I verksamhetsplanen biläggs risk-och väsentlighetsanalys för indikatorer, risk-och väsentlighetsanalys för nämndens väsentliga processer samt internkontrollplanen.

Genomförande och rapportering av kontroller

När en kontroll enligt internkontrollplanen är utförd rapporteras vilken metod som använts och vilket resultat kontrollen gav till förvaltningschef.

Resultatet av alla genomförda kontroller enligt interkontrollplanen rapporteras till nämnden i samband med verksamhetsberättelsen.

Förbättringsarbete och åtgärder

Vid avvikelser ska åtgärder för förbättringsarbete tas fram av den som genomfört kontrollen i samarbete med verksamhetsansvarig. Det kan innebära upprättande eller revidering av rutiner, information eller utbildning till medarbetare eller andra lämpliga åtgärder.

Revidering av system för intern kontroll

I samband med verksamhetsplaneringen gör förvaltningen en översyn av nämndens system för intern kontroll och eventuella förslag på förändringar i systemet och anvisningar föreslås i samband med verksamhetsplanen.

Nämndens organisation för intern kontroll

Stadsdelsnämnden

Ansvars- och rollfördelning

Nämnd ska årligen fastställa en internkontrollplan för att följa upp att det interna kontrollsystemet fungerar tillfredsställande inom nämndens verksamhetsområden.

Styrning och uppföljning

Nämnden har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen.

Förvaltningschef

Ansvar och rollfördelning

Förvaltningschef leder arbetet med den interna kontrollen och ser till att detta görs på ett så effektivt sätt som möjligt.

Förvaltningschefen ansvar även för att nämnden har ett system för intern kontroll som syftar till att upprätthålla en god internkontroll. Systemet för intern kontroll ska årligen uppdateras och ingå som bilaga till verksamhetsplanen.

I samband med verksamhetsplanen ansvarar förvaltningschefen för att utforma en internkontrollplan som baseras på en risk- och väsentlighetsanalys. Utgångspunkten för risk- och väsentlighetsanalysen är kommunfullmäktiges indikatorer samt nämndens väsentliga processer.

Styrning och uppföljning

Förvaltningschefen ansvarar för att löpande se till att den interna kontrollen inom nämndens ansvarsområde fungerar tillfredsställande.

Förvaltningschef ska regelbundet, minst en gång om året, rapportera till nämnden om hur internkontrollplanen genomförs, hur den interna kontrollen fungerar samt föreslå nämnden de åtgärder som krävs för att säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig.

Förvaltningschef ska omgående informera nämnden och revisionskontoret om det hos förvaltningen uppdragas förhållanden som medför misstanke om att brott föreligger.

Avdelningschef/förskolechef/enhetschef/biträdande enhetschef inom sociala avdelningen

Ansvars- och rollfördelning

Chefen på olika nivåer i organisationen har ansvar för den löpande interna kontrollen över sin verksamhet. Det innebär att säkerställa att lagar och förordningar, kommuncentrala regler och anvisningar med mera samt att nämndens respektive förvaltningens beslut och direktiv följs upp och är kända hos medarbetarna.

I uppgifterna ingår också att arbeta för att medarbetarna arbetar mot de mål och de resultat som är avsedda och att de arbetsmetoder och arbetsrutiner som används är effektiva och bidrar till en god intern kontroll.

Ansvar och uppföljning

Chefen har ansvar för den löpande interna kontrollen över sin verksamhet. Det innebär att bygga in kontroller i sina handläggningsrutiner för att säkerställa att lagar och förordningar, kommuncentrala regler och anvisningar samt nämndens/förvaltningens beslut och direktiv följs upp och är kända av medarbetarna. Exempel på löpande kontroller som genomförs är kontroll av att förvaltningen använder stadens ramavtal, att betalkort hanteras enligt stadens regler, kontroll av behörigheter till bland annat Agresso, ILS-webb och Paraply, kontroll av kundfaktureringsavgifter inom hemtjänst och vård- och omsorgsboende, kontroll av korrekt handläggning vid myndighetsutövning, kontroll av att livmedelsrutiner följs, att delegationsordningen följs.

I uppdraget ingår att utifrån förvaltningens anvisningar och tidplan analysera vilka risker som finns inom den egna verksamheten och upprätta en risk- och väsentlighetsanalys.

Södermalms stadsdelsförvaltning

Planeringen av den löpande interna kontrollen ska ingå i den årliga verksamhetsplaneringen.

Utifrån risk- och väsentlighetsanalysen ansvarar chef för att planera och dokumentera de löpande kontrollerna/ uppföljningarna och eventuella brister som behöver åtgärdas ska noteras. Vid avvikelser i den interna kontrollen vidtar chef åtgärder och rapporterar brister till förvaltningschef. Risk- och väsentlighetsanalysen utgör underlaget för nämndens årliga internkontroll.

Medarbetarna

Ansvar och roller

Alla medarbetare har ansvar för att följa de mål, lagar, förordningar, kommuncentrala regler och anvisningar med mera som gäller för verksamheten för att uppnå en säker och effektiv verksamhet.

Styrning och uppföljning

Medarbetarna ska arbeta mot uppställda mål och upptäcks brister i den interna kontrollen ska detta omedelbart rapporteras till närmast överordnad chef.

Internrevisor/förvaltningens verksamhetscontroller

Ansvar och roller

På uppdrag av förvaltningschefen sammanställer förvaltningens verksamhetscontroller avdelningarnas risk- och väsentlighetsanalyser. Sammanställningen används som underlag när ett förslag till den årliga internkontrollplanen tas fram i samband med verksamhetsplanen.

Verksamhetscontroller har en rådgivande funktion inom förvaltningen. Beslut om åtgärder fattas av berörd chef och/eller förvaltningschef.

Styrning och uppföljning

De beslutade kontrollerna genomförs enligt internkontrollplanen och en rapport över genomförda granskningar från berörd avdelning lämnas till förvaltningschefen. Granskningarna sammanställs i verksamhetsberättelsen.

Verksamhetscontrollern ska ha tillgång till alla uppgifter som berör granskningarna.

Anvisningar enhetens internkontroll

Läggs i enhetens
rapport/internkontroll senast 30/9

Internkontroll handlar om att upptäcka det vi behöver förbättra. Det leder till att vi gör rätt saker på rätt sätt för att undgå allvarliga fel. Genom vår kunskap och kompetens kan möjliga risker inringas, bedömas och förebyggas.

Alla enheter ska som vanligt göra en risk- och väsentlighetsanalys som ligger till grund för nästkommande års interna kontroller. Internkontrollarbetet är en viktig del i enhetens arbete för att få en rimlig försäkran om att målen uppnås och att lagar och regler följs. Involvera medarbetarna i detta arbete. Enheternas analyser ökar även förutsättningarna att ”rätt” områden kontrolleras i nämndens årliga internkontrollplan.

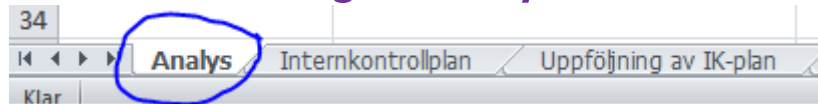

Södermalms stadsdelsförvaltning

Vill du veta mer?

Kontakta Kicki Elofsson,
verksamhetscontroller
på 08-508 12 008 eller
kicki.elifsson@stockholm.se
stockholm.se

Risk- och väsentlighetsanalys

1 och 2) Process och risk

Utgå gärna från årets intern/egenkontroller som enheten genomfört under året (se även vad ni rapporterat i tertialrapporterna).

Börja med att kartlägga och prioritera de 10 viktigaste processerna och dess risker som finns. Ett visst risktagande måste dock alltid accepteras.

- Har några nya risker upptäckts?
- Kvarstår bristerna och behöver kontrolleras även nästa år?

För att försöka identifiera ytterligare relevanta risker kan följande frågor vara till hjälp:

- Vad är vårt uppdrag och vilka är våra viktigaste processer och mål?
- Utifrån denna fråga; Vilka processer måste vi absolut ha fullständig kontroll över? Har vi det? Vilka risker ser vi?
- Vad får absolut inte hända? Har vi beredskap för detta?
- Vad vill vi inte läsa om i tidningarna?

3) Riskkategori

Processen och risken kategoriseras enligt stadens fastställda riskkategorier.

- *Omvärldsrisker*, till exempel befolkningsförändringar
- *Verksamhetsrisker*, vilket inkluderar även kvalitetsfrågor. Kan definieras som risken att enheten inte uppnår fastställda mål eller att verksamheten inte bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt
- *Finansiella risker*, risken att inte uppnå en budget i balans
- *Redovisningsrisker*, som bland annat kan innebära att underlag och antaganden är felaktiga eller räkenskaperna inte är tillförlitliga
- *Legala risker* i form av exempelvis ny lagstiftning, nya förordningar eller föreskrifter som påverkar stadsdelsnämndens verksamhet
- *IT-risker* mot bakgrund av att alltmer digitaliseras

4) Finns rutinbeskrivning

Ange om rutinbeskrivningar finns (ingen, ej aktuell, ja, nej).

5) Genomförs löpande kontroller

Ange om löpande kontroller genomförs (ingen, ej aktuell, ja, nej).

Södermalms stadsdelsförvaltning

Vill du veta mer?

Kontakta Kicki Elofsson,
verksamhetscontroller
på 08-508 12 008 eller
kicki.elofsson@stockholm.se
stockholm.se

6 och 7) Sannolikheten och väsentligheten

Ange sannolikheten för att fel ska uppstå.

Sannolikhet för risken att fel ska uppstå

1. Osannolik	Risken är praktiskt taget obefintlig att fel ska uppstå
2. Mindre sannolik	Risken är mycket liten att fel ska uppstå
3. Möjlig	Det finns risk för att fel ska uppstå
4. Sannolik	Det är troligt att fel ska uppstå
5. Mycket sannolik	Det är mycket troligt att fel ska uppstå

Ange vilka konsekvenser för brukarna, förtroendet för verksamheten eller ekonomiska konsekvenser för verksamheten som kan uppstå vid brister i hantering av rutiner och processer.

Konsekvenser vid fel – påverkan för intressenter och verksamheten

1. Försumbar	Obetydlig för de olika intressenterna och myndigheten.
2. Lindrig	Uppfattas som liten av såväl intressenter som myndighet
3. Kännbar	Uppfattas som besvärande för intressenter och myndighet
4. Allvarlig	Är stor och fel bör helt enkelt inte inträffa
5. Mycket allvarlig	Är så stor att fel helt enkelt inte får inträffa.

8 och 9) Risknivå och aktiviteter för att minimera risken

Riskbedömningen ska tydliggöra vilka hot som finns och som kan inverka på enhetens möjligheter att nå sina mål.

Med utgångspunkt från enhetens riskbedömning identifieras och värderas de väsentligaste riskerna.

För att bedöma om åtgärder behöver vidtas används följande poängbedömning.

1 – 4 Inget agerande krävs. Risken accepteras.

5-9: Rutinen/processen bör hållas under uppsikt.

10-19: Rutinen/processen tas med i kommande plan för intern kontroll. Reducera riskerna genom olika aktiviteter.

20 - 25: Direkt åtgärd krävs. Minimera riskerna. Ange aktiviteter som förhindrar att allvarliga fel och brister uppstår i verksamheten.

Väsentlighet

5 - mycket allvarlig	5	10	15	20	25
4 - allvarlig	4	8	12	16	20
3 - kännbar	3	6	9	12	15
2 - lindrig	2	4	6	8	10
1 - försumbar	1	2	3	4	5
	1-osannolik	2 - mindre sannolik	3 - möjlig	4 - sannolik	5 - mycket sannolik

Sannolikhet

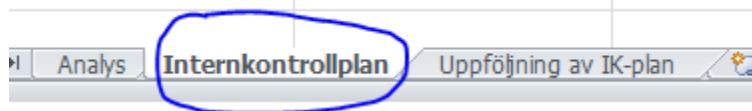
Södermalms stadsdelsförvaltning

Vill du veta mer?

Kontakta Kicki Elofsson, verksamhetscontroller på 08-508 12 008 eller kicki.elfsson@stockholm.se
stockholm.se

Plan för internkontroll

Kontrollaktiviteterna syftar till att förebygga, upptäcka och rätta till fel och avvikelser.

De rutiner/processer som hamnar mellan 10 – 19 (orange färg) förs över till internkontrollplanen (flik 2).

Utöver att fylla i vad som ska kontrolleras (väsentligt process, risk, sannolikhet och väsentlighet) ska enheten faställa

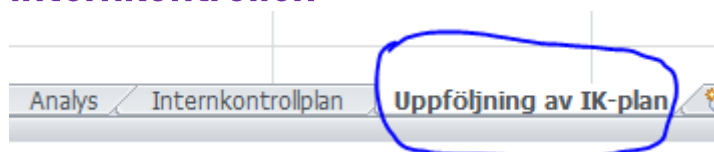
- Hur skall kontrollen genomföras?
- När skall kontrollen/kontrollerna genomföras?
- Vem ska utföra kontrollen?

Dokumentation från kontrollerna rapporteras senast i samband med verksamhetsberättelsen (flik 3).

Genomförande av kontroller

Med utgångspunkt från planen för den interna kontrollen genomförs kontrollen/kontrollerna. Kontrollerna dokumenteras och eventuella åtgärder som ska ligga till grund för enhetens förbättringsarbete.

Uppföljning och utvärdering och internkontrollen

Årets uppföljningar och utvärderingar ligger till grund för enhetens förbättringsarbete för att uppnå verksamhetens mål (verksamhet och ekonomi) och följsamhet till lagar, riktlinjer och rutiner.

Uppföljningen används som underlag i den årliga riskbedömningen. Nya och kvarstående brister tas upp i nästa års plan för intern kontroll (flik 3).

Södermalms stadsdelsförvaltning

Vill du veta mer?

Kontakta Kicki Elofsson,
verksamhetscontroller
på 08-508 12 008 eller
kicki.elifsson@stockholm.se
stockholm.se